

Alois Jirásek †

Po sedmém březnu březen dvanáctý... Po dni veliké radosti a velikého jasu den velikého bolu a smutku. Jakoby bohové záviděli plesajícímu národu příliš mnoho štěstí, jakoby mu chtěli ukázat věčnou pravou tvář života: radost i bol stýkající se ve chvílích nejnečekanějších...

Alois Jirásek byl bohatýr. Život, který tento „drobný stařík s učenickou tváří a s postavou venkovana s hor“ prožil ve své chudé pracovně nad hrdinskými výpravami, boji a činy svých husitských hejtmanů a bojovníků, ve stínu kalichu „zardívajícího se nad lesem sudlic a mečů“ — ten život byl jistě naplněn myšlenkovým a mravním bohatýrstvím velikého rozpětí a veliké vůle. Ty doby úpadku, ty doby temna byly jen protějškem, kontrastem k těmto bohatýrským snům o lidovém národním vojsku, bijícím se proti všem za nejvyšší národní ideály: pravdu a svobodu...

Alois Jirásek snil bohatýrské sny o české vojenské minulosti a snil takové sny i o české vojenské budoucnosti... Veliká malebná plátna jeho husitských vojenských historií nebyla a nechtěla býti jen elegickou vzpomínkou na to, co bývalo a co se již nevrátí... Měla a chtěla být příkladem a vzorem pro budoucnost... Alois Jirásek chtěl být „velkým tamborem, který na poplach bil a na stráž volal.“

Alois Jirásek se dočka l. „Dožil se vrchovatě všeho, o čem léta snil, po čem si léta stýskal a nač svůj národ připravoval. Mohutněji a slavněji

než v dobách husitských znělo zase české jméno světem a nad českými vojsky zavlály po celém světě naše prapory. Po nejnárodnějším svém králi Jiříku Poděbradském má zase národ ve svém čele syna vlastního rodu; všechno to, co viděl Jirásek v dějinách krásné a slavné, vrátilo se jeho životu a všechno to temno, jež mu českou minulost zastiňovalo, všechno to temno se skutečně rozjasnilo nad sklonkem jeho dní.“

Vojenské pocty, kterých se stařeček bohatýr dočkal v armádě republiky, armádní rozkaz a armádní smutek při jeho odchodu, královský pohřeb, který mu vypravil vděčný národ, nevyjadřují jen žal nad jeho odchodem; vyjadřují i slib, že národ a jeho branná moc zůstanou navždy pamětlivi jeho odkazu, že zůstanou navždy na stráži, kterou převzali z rukou padlého.

Vědecký ústav vojenský pak uchová veliké památce svého prvního čestného člena — jenž měl ústav tolik rád a jenž sledoval jeho rozvoj s velkým zájmem — pamět nejčestnější.

N.

Kapitán Alfred RESSEL:

Podrobný výcvikový program velitele setniny (baterie) až do skončení výcviku v setnině. Odůvodnění a výklad programu pro každý týden.

(Pokračování.)

H l a v a 1.

První týden

(od 1. do 6. října).

K poznámce 1.

První říjen! Den nástupu nováčků a s ním ty věčně stejné obrazy: mladíci, na rtech právě odumřelé písňe rekrutského veselí, zástupci všech vrstev národa, stojí tu nebo sedí zamlklí na svém kufříčku, pozorující nedůvěřivě své okolí. Čekají, až na ně dojde, aby byl stručným „presentován dne 1. října“ zpečetěn jejich osud.

Spatřujete v jejich očích ten tajený strach před neznámým, cítíte tu pokornou odevzdanost ve vůli vyššího řízení a chápete, kde asi bloudí v myšlenkách; přítomnost je vyplněna cele představami nedávné minulosti... Jak tu jen rozechřívá poslední polibek matky a mužně vzpružuje pevný stisk ruky otcovy! Mysl, rozechvěná vědomím, že napříště nebudou to oni, vždy dobrotiví a shovívaví, kteří mají souditi o dobrém a zlém, se poznenáhlu uklidňuje a v nitru nastává svítání — přichází důvěra.

Jsou mezi nimi mnozí, kteří tu prožívají první duševní krizi, a podle citového obsahu, stupně inteligence, životní zkušenosti a rázu domácí výchovy probíhají také různě tyto emoce.

To vše by měl každý velitel setniny předem uvážiti a vydati pro své podřízené velitele příslušné pokyny, aby tito velitelé poznali způsob, kterak uvést nováčky do vojenského života.

Mnoho krásných představ a dobrých předsevzetí se brzy kalí a zaniká vinou neuváženého jednání nižších velitelů, hlavně poddůstojníků. Ti, nedočkaví a dychtiví po uplatnění cvičitelských